

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра української, іноземних мов та перекладу

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедр

Н. М. Бобух
(підпис)

«29» червня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни	«Латинська мова»
освітня програма/ спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська <small>(назва)</small>
спеціальність	035 Філологія <small>(код, назва спеціальності)</small>
галузь знань	03 Гуманітарні науки <small>(код, назва галузі знань)</small>
ступінь вищої освіти	бакалавр <small>(молодший бакалавр, бакалавр, магістр, доктор філософії)</small>

Робоча програма навчальної дисципліни схвалена й рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри української, іноземних мов та перекладу.

Протокол засідання кафедри від 29 червня 2023 р., № 11.

Укладач програми:

Бобух Н. М. – д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми

035.041 Германські мови та літератури
(переклад включно), перша – англійська
спеціальності 035 Філологія

ступеня бакалавра

к. філол. н., доцент

Н. С. Сухачова

30 червня 2023 р.

ЗМІСТ

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання	5
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	5
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	21
Розділ 6. Інформаційні джерела	22
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	23

Розділ 1. Загальна характеристика навчальної дисципліни

Таблиця 1. Опис навчальної дисципліни
«Латинська мова»

Місце в структурно-логічній схемі підготовки – висхідна
Мова викладання – українська
Статус дисципліни – нормативна
Кількість кредитів за ЄКТС – 3
Курс/семестр вивчення – 1/2
Денна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 90
- лекції:
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 36
- самостійна робота: 54
- вид підсумкового контролю: залік
Заочна форма навчання:
Кількість годин – загальна кількість: 90
- лекції:
- практичні (семінарські, лабораторні) заняття: 6
- самостійна робота: 84
- вид підсумкового контролю: залік

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Мета навчальної дисципліни – оволодіння основами фонетичної, лексичної, морфологічної й синтаксичної систем латинської мови; формування практичних умінь та навичок перекладу латинських текстів і використання латиномовної термінології в галузі гуманітарних наук; ознайомлення з крилатими висловами латинської мови.

Таблиця 2. Перелік компетентностей та програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти студент
<ul style="list-style-type: none"> • Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати (ПР 2). • Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють (ПР 12). • Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв’язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання (ПР 17). 	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями (ЗК 5). • Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел (ЗК 6). • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК 10). • Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК 11). • Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється) (СК 3). • Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв’язання професійних завдань (СК 8).

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1.1. Історія розвитку латинської мови

Походження латинської мови. Періодизація розвитку латинської мови. Латинська мова в Україні. Латинська мова на сучасному етапі. Міжнародний студентський гімн «Gaudeāmus».

Тема 1.2. Фонетика латинської мови

Латинський алфавіт та його походження. Система вокалізму. Довгота й короткість голосних. Дифтонги й диграфи. Система консонантизму. Вимова буквсполучень. Правила складоподілу. Наголос у латинській мові.

Тема 1.3. Іменник. Граматичні категорії. Особливості відмінювання

Іменник. Граматичні категорії. Поділ іменників на відміни. Словникова форма іменників. Іменники I відміни. Відмінкові закінчення. Іменники II відміни. Відмінкові закінчення.

Тема 1.4. Прикметник. Прийменник

Граматичні категорії прикметника. Прикметники I–II відміни (I групи). Алгоритм узгодження прикметника з іменником. Прийменник.

Тема 1.5. Дієслово. Граматичні категорії дієслова

Дієслово. Граматичні категорії дієслова. Поділ дієслів на дієвідміни. Основні форми дієслова. Словникова форма. Три основи дієслова. Наказовий спосіб.

Тема 1.6. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів

Теперішній час дійсного способу активного стану. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. Відмінювання дієслова *esse* (бути) в теперішньому часі.

Тема 1.7. Минулий і майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів

Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану. Минулий час недоконаного виду дійсного способу пасивного стану. Майбутній час недоконаного виду активного стану. Майбутній час недоконаного виду пасивного стану. Відмінювання дієслова *sum, esse* в минулому й майбутньому часі.

Тема 1.8. Іменники III відміни. Особливості відмінювання

Іменники III відміни. Приголосна, голосна й мішана групи. Особливості відмінювання іменників III відміни.

Модуль 2

Тема 2.1. Прикметники III відміни. Дієприкметники

Прикметники III відміни (II групи). Відмінювання прикметників III відміни. Узгодження прикметників III відміни з іменниками. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. Дієприкметники майбутнього часу активного стану.

Тема 2.2. Іменники IV і V відмін. Прислівник

Іменники IV відміни. Парадигми відмінювання. Іменники V відміни. Парадигми відмінювання. Прислівник. Утворення похідних прислівників.

Тема 2.3. Ступені порівняння прикметників і прислівників

Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників вищого ступеня. Утворення форм найвищого ступеня порівняння прикметників, їх відмінювання. Особливості утворення ступенів порівняння прикметників. Ступені порівняння прислівників.

Тема 2.4. Займенник. Відмінювання займенників

Особові займенники і зворотний займенник. Присвійні займенники. Вказівні займенники. Питальні й відносні займенники. Заперечні займенники. Означальні й неозначені займенники.

Тема 2.5. Числівник. Утворення й відмінювання

Розряди числівників. Утворення кількісних і порядкових числівників. Відмінювання числівників. Розділові й прислівникові числівники.

Тема 2.6. Система часів перфекта активного стану

Система перфекта. Основи перфекта. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану. Давноминулий час дійсного способу активного стану. Майбутній час доконаного виду активного стану.

Тема 2.7. Система часів перфекта пасивного стану

Утворення часів доконаного виду дійсного способу пасивного стану. Минулий час доконаного виду дійсного способу пасивного стану. Давноминулий час дійсного способу пасивного стану. Майбутній час доконаного виду пасивного стану.

Тема 2.8. Синтаксис. Структура простого речення

Структура простого речення. Узгодження підмета та присудка. Активна і пасивна конструкція речення.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 3. Тематичний план навчальної дисципліни
для студентів денної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Основи професійної комунікації					
		<p style="text-align: center;">Тема 1.1. Історія розвитку латинської мови</p> <p>1. Походження латинської мови.</p> <p>2. Періодизація розвитку латинської мови.</p> <p>3. Латинська мова в Україні.</p> <p>4. Латинська мова на сучасному етапі.</p> <p>5. Міжнародний студентський гімн «Gaudeāmus».</p>	2	<p>Навести чоловічі й жіночі імена, які ввійшли в українську мову з латині. Пояснити їхні значення. Вибрати зі словника іншомовних слів 10 мовознавчих термінів латинського походження.</p>	3
		<p style="text-align: center;">Тема 1.2. Фонетика латинської мови</p> <p>1. Латинський алфавіт та його походження.</p> <p>2. Система вокалізму. Довгота й короткість голосних.</p> <p>3. Дифтонги й диграфи.</p> <p>4. Система консонантизму. Вимова буквсполучень.</p> <p>5. Правила складоподілу.</p> <p>6. Наголос у латинській мові.</p>	2	<p>Розташувати слова в алфавітному порядку: lingua, ego, urbs, tabula, arma, corpus, nomen, thema, amor, populus, amīca, vita, sensus, barba, gracilis, curator, Kalendae, examen, zona, circus, elephantus, familia.</p>	3

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>Тема 1.3. Іменник. Граматичні категорії. Особливості відмінювання</p> <p>1. Іменник. Граматичні категорії.</p> <p>2. Поділ іменників на відміни.</p> <p>3. Словникова форма іменників.</p> <p>4. Іменники I відміни. Відмінкові закінчення.</p> <p>5. Іменники II відміни. Відмінкові закінчення.</p>	2	<p>Провідміняти іменники: <i>lingua</i>, <i>ae f</i> – мова; <i>stella</i>, <i>ae f</i> – зірка; <i>populus</i>, <i>i m</i> – народ; <i>ager</i>, <i>agri m</i> – поле; <i>verbum</i>, <i>i n</i> – слово, вислів, дієслово.</p>	3
		<p>Тема 1.4. Прикметник. Прийменник</p> <p>1. Граматичні категорії прикметника.</p> <p>2. Прикметники I–II відміни (I групи).</p> <p>3. Алгоритм узгодження прикметника з іменником.</p> <p>4. Прийменник.</p>	2	<p>Перекласти словосполучення українською мовою: <i>ante bellum</i>, <i>contra spem</i>, <i>per aspera ad astra</i>, <i>ex libris</i>, <i>pro patria</i>, <i>ab ovo</i>, <i>sine ira</i>, <i>in oppido</i>, <i>in oppidum</i>, <i>sub montem</i>, <i>post factum</i>.</p>	3
		<p>Тема 1.5. Дієслово. Граматичні категорії дієслова</p> <p>1. Дієслово. Граматичні категорії дієслова.</p> <p>2. Поділ дієслів на дієвідміни.</p> <p>3. Основні форми дієслова. Словникова форма.</p> <p>4. Три основи дієслова.</p> <p>5. Наказовий спосіб.</p>	2	<p>Утворити наказовий спосіб теперішнього часу однини і множини у стверджувальній та заперечній формі від дієслів: <i>laudare</i> – хвалити, <i>docere</i> – навчати, <i>scribere</i></p>	3

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
				– писати, capere – брати, audire – слухати.	
		<p>Тема 1.6. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів</p> <p>1. Теперішній час дійсного способу активного стану. 2. Теперішній час дійсного способу пасивного стану. 3. Відмінювання дієслова <i>esse</i> (бути) в теперішньому часі.</p>	2	Провідміняти в Praesens <i>indicatīvi actīvi</i> та в Praesens <i>indicatīvi passīvi</i> дієслова: <i>ornāre</i> – прикрашати, <i>capere</i> – брати, <i>audire</i> – слухати.	3
		<p>Тема 1.7. Минулий і майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів</p> <p>1. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану. 2. Минулий час недоконаного виду дійсного способу пасивного стану. 3. Майбутній час недоконаного виду активного стану. 4. Майбутній час недоконаного виду пасивного стану. 5. Відмінювання дієслова <i>sum, esse</i> в минулому й майбутньому часі.</p>	2	Перекласти словоформи дієслова <i>esse</i> : <i>erimus – estis – erant – sunt – ero – erāmus – es – erunt – erātis – est – sumus – eram – sum – eris – eras – erit – eritis – erat.</i>	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>Тема 1.8. Іменники III відміни. Особливості відмінювання</p> <p>1. Іменники III відміни. 2. Приголосна, голосна й мішана групи. 3. Особливості відмінювання іменників III відміни. ПМР 1</p>	<p>2</p> <p>2</p>	<p>Провідміняти іменники: labor, ōris m – праця; vectigal, alis n – податок; pons, pontis m – міст.</p>	<p>4</p>
Модуль 2					
		<p>Тема 2.1. Прикметники III відміни. Дієприкметники</p> <p>1. Прикметники III відміни (II групи). 2. Відмінювання прикметників III відміни. 3. Узгодження прикметників III відміни з іменниками. 4. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. 5. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. 6. Дієприкметники майбутнього часу активного стану.</p>	<p>2</p>	<p>Провідміняти в однині та множині прикметники: acer, acris, acre – гострий; brevis, -e – короткий; felix, felīcis – щасливий.</p>	<p>4</p>
		<p>Тема 2.2. Іменники IV і V відмін. Прислівник</p> <p>1. Іменники IV відміни. Парадигми відмінювання. 2. Іменники V відміни. Парадигми відмінювання.</p>	<p>2</p>	<p>Перекласти українською мовою: Canes sunt custōdes domuum. Da mihi manum tuam!</p>	<p>3</p>

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		3. Прислівник. Утворення похідних прислівників.		Agrum non colis, fructus non accipies. Arma taurorum cornua sunt. Cervi cornua etiam habent et cornibus certant. Iustitia est fundamentum rei publicae.	
		<p>Тема 2.3. Ступені порівняння прикметників і прислівників</p> <p>1. Ступені порівняння прикметників. Відмінювання прикметників вищого ступеня.</p> <p>2. Утворення форм найвищого ступеня порівняння прикметників, їх відмінювання.</p> <p>3. Особливості утворення ступенів порівняння прикметників.</p> <p>4. Ступені порівняння прислівників.</p>	2	<p>Перекласти латинською мовою: Досвід – найкращий вчитель.</p> <p>Цицерон був найзнаменитішим оратором. Зимою ночі довші, ніж дні. Немає тварини вірнішої, ніж собака. Немає нічого дорожчого за вільну батьківщину.</p>	
		<p>Тема 2.4. Займенник. Відмінювання займенників</p> <p>1. Особові займенники і зворотний займенник.</p> <p>2. Присвійні займенники.</p> <p>3. Вказівні займенники.</p> <p>4. Питальні й відносні займенники.</p> <p>5. Заперечні займенники.</p> <p>6. Означальні й неозначені</p>	2	Перекласти займенники, визначити відмінок і число: me, mei, neminem, sibi, nobis, nulli, nullius, tibi, nos.	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		займенники.			
		<p>Тема 2.5. Числівник. Утворення й відмінювання</p> <p>1. Розряди числівників.</p> <p>2. Утворення кількісних і порядкових числівників.</p> <p>3. Відмінювання числівників.</p> <p>4. Розділові й прислівникові числівники.</p>	2	<p>Перекласти латинською мовою: Двоє друзів. Маю двох друзів. Три троянди. Три слова. Двісті міст. Маю сто книг. Десять птахів. Три тисячі воїнів. З трьома тисячами воїнів.</p>	4
		<p>Тема 2.6. Система часів перфекта активного стану</p> <p>1. Система перфекта. Основи перфекта.</p> <p>2. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану.</p> <p>3. Давноминулий час дійсного способу активного стану.</p> <p>4. Майбутній час доконаного виду активного стану</p>	2	<p>Перекласти дієслова, визначити час, спосіб, стан, особу, число: fuērit, potueram, duxerimus, feceratis, rogaveras, potui, egerunt, servaverat, audīvērīnt, mittentur, vici, putaveramus, vidērātis.</p>	3
		<p>Тема 2.7. Система часів перфекта пасивного стану</p> <p>1. Утворення часів доконаного виду дійсного способу пасивного стану.</p> <p>2. Минулий час доконаного виду дійсного</p>	2	<p>Провідміняти дієслово moneo, monui, monitum, monere – попереджати, нагадувати, вказувати в</p>	3

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		способу пасивного стану. 3. Давноминулий час дійсного способу пасивного стану. 4. Майбутній час доконаного виду пасивного стану.		Perfectum indicativi passivi, Plusquamperfectum indicativi passivi, Futurum II indicativi passivi.	
		Тема 2.8. Синтаксис. Структура простого речення 1. Структура простого речення. 2. Узгодження підмета та присудка. 3. Активна і пасивна конструкція речення. ПМР 2	2 2		3
			36		54

Таблиця 4. Тематичний план навчальної дисципліни для студентів заочної форми навчання

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Основи професійної комунікації					
		Тема 1.1. Історія розвитку латинської мови 1. Походження латинської мови. 2. Періодизація розвитку латинської мови.	2	Навести чоловічі й жіночі імена, які ввійшли в українську мову з латині. Пояснити їхні	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		3. Латинська мова в Україні. 4. Латинська мова на сучасному етапі. 5. Міжнародний студентський гімн «Gaudeāmus».		значення. Вибрати зі словника іншомовних слів 10 мовознавчих термінів латинського походження.	
		Тема 1.2. Фонетика латинської мови 1. Латинський алфавіт та його походження. 2. Система вокалізму. Довгота й короткість голосних. 3. Дифтонги й диграфи. 4. Система консонантизму. Вимова буквосполучень. 5. Правила складоподілу. 6. Наголос у латинській мові.	2	Розташувати слова в алфавітному порядку: lingua, ego, urbs, tabula, arma, corpus, nomen, thema, amor, populus, amīca, vita, sensus, barba, gracīlis, curator, Kalendae, examen, zona, circus, elephāntus, familia.	6
		Тема 1.3. Іменник. Граматичні категорії. Особливості відмінювання 1. Іменник. Граматичні категорії. 2. Поділ іменників на відміни. 3. Словникова форма іменників. 4. Іменники I відміни. Відмінкові закінчення. 5. Іменники II відміни. Відмінкові закінчення.		Провідміняти іменники: lingua, ae <i>f</i> – мова; stella, ae <i>f</i> – зірка; populus, i <i>m</i> – народ; ager, agri <i>m</i> – поле; verbum, i <i>n</i> – слово, вислів, дієслово.	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>Тема 1.4. Прикметник. Прийменник</p> <p>1. Граматичні категорії прикметника.</p> <p>2. Прикметники I–II відміни (I групи).</p> <p>3. Алгоритм узгодження прикметника з іменником.</p> <p>4. Прийменник.</p>		<p>Перекласти словосполучення українською мовою: ante bellum, contra spem, per aspera ad astra, ex libris, pro patria, ab ovo, sine ira, in oppido, in oppidum, sub montem, post factum.</p>	5
		<p>Тема 1.5. Дієслово. Граматичні категорії дієслова</p> <p>1. Дієслово. Граматичні категорії дієслова.</p> <p>2. Поділ дієслів на дієвідміни.</p> <p>3. Основні форми дієслова. Словникова форма.</p> <p>4. Три основи дієслова.</p> <p>5. Наказовий спосіб.</p>		<p>Утворити наказовий спосіб теперішнього часу однини і множини у стверджувальній та заперечній формі від дієслів: laudāre – хвалити, docēre – навчати, scribēre – писати, capēre – брати, audīre – слухати.</p>	6
		<p>Тема 1.6. Теперішній час дійсного способу активного і пасивного станів</p> <p>1. Теперішній час дійсного способу активного стану.</p> <p>2. Теперішній час дійсного способу пасивного стану.</p>		<p>Провідміняти в Praesens indicatīvi actīvi та в Praesens indicatīvi passīvi дієслова: ornāre – прикрашати, capēre – брати, audīre – слухати.</p>	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		3. Відмінювання дієслова <i>esse</i> (бути) в теперішньому часі.			
		<p>Тема 1.7. Минулий і майбутній часи недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів</p> <p>1. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного стану.</p> <p>2. Минулий час недоконаного виду дійсного способу пасивного стану.</p> <p>3. Майбутній час недоконаного виду активного стану.</p> <p>4. Майбутній час недоконаного виду пасивного стану.</p> <p>5. Відмінювання дієслова <i>sunt, esse</i> в минулому й майбутньому часі.</p>		Перекласти словоформи дієслова <i>esse</i> : <i>erimus – estis – erant – sunt – ero – erāmus – es – erunt – erātis – est – sumus – eram – sum – eris – eras – erit – eritis – erat.</i>	6
		<p>Тема 1.8. Іменники III відміни. Особливості відмінювання</p> <p>1. Іменники III відміни.</p> <p>2. Приголосна, голосна й мішана групи.</p> <p>3. Особливості відмінювання іменників III відміни.</p>		Провідміняти іменники: <i>labor, ōris m – праця; vectigal, alis n – податок; pons, pontis m – міст.</i>	4
Модуль 2					
		Тема 2.1. Прикметники III відміни.		Провідміняти в однині та	6

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>Дієприкметники</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Прикметники III відміни (II групи). 2. Відмінювання прикметників III відміни. 3. Узгодження прикметників III відміни з іменниками. 4. Дієприкметники теперішнього часу активного стану. 5. Дієприкметники минулого часу пасивного стану. 6. Дієприкметники майбутнього часу активного стану. 		<p>множині прикметники: acer, acris, acre – гострий; brevis, -e – короткий; felix, felicitis – щасливий.</p>	
		<p>Тема 2.2. Іменники IV і V відмін. Прислівник</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Іменники IV відміни. Парадигми відмінювання. 2. Іменники V відміни. Парадигми відмінювання. 3. Прислівник. Утворення похідних прислівників. 		<p>Перекласти українською мовою: Canes sunt custōdes domuum. Da mihi manum tuam! Agrum non colis, fructus non accipies. Arma taurōrum cornua sunt. Cervi cornua etiam habent et cornibus certant. Iustitia est fundamentum rei publicae.</p>	4
		<p>Тема 2.3. Ступені порівняння прикметників і прислівників</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ступені порівняння 		<p>Перекласти латинською мовою: Досвід – найкращий</p>	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		<p>прикметників. Відмінювання прикметників вищого ступеня.</p> <p>2. Утворення форм найвищого ступеня порівняння прикметників, їх відмінювання.</p> <p>3. Особливості утворення ступенів порівняння прикметників.</p> <p>4. Ступені порівняння прислівників.</p>		<p>вчитель. Цицерон був найзнаменитішим оратором. Зимою ночі довші, ніж дні. Немає тварини вірнішої, ніж собака. Немає нічого дорожчого за вільну батьківщину.</p>	
		<p>Тема 2.4. Займенник. Відмінювання займенників</p> <p>1. Особові займенники і зворотний займенник.</p> <p>2. Присвійні займенники.</p> <p>3. Вказівні займенники.</p> <p>4. Питальні й відносні займенники.</p> <p>5. Заперечні займенники.</p> <p>6. Означальні й неозначені займенники.</p>		<p>Перекласти займенники, визначити відмінок і число: me, mei, neminem, sibi, nobis, nulli, nullius, tibi, nos.</p>	6
		<p>Тема 2.5. Числівник. Утворення й відмінювання</p> <p>1. Розряди числівників.</p> <p>2. Утворення кількісних і порядкових числівників.</p> <p>3. Відмінювання числівників.</p> <p>4. Розділові й прислівникові числівники.</p>		<p>Перекласти латинською мовою: Двоє друзів. Маю двох друзів. Три троянди. Три слова. Двісті міст. Маю сто книг. Десять птахів. Три тисячі воїнів. 3 трьома тисячами</p>	5

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
				воїнів.	
		<p>Тема 2.6. Система часів перфекта активного стану</p> <p>1. Система перфекта. Основи перфекта.</p> <p>2. Минулий час доконаного виду дійсного способу активного стану.</p> <p>3. Давноминулий час дійсного способу активного стану.</p> <p>4. Майбутній час доконаного виду активного стану.</p>	2	<p>Перекласти дієслова, визначити час, спосіб, стан, особу, число: fuērit, potueram, duxerimus, feceratis, rogaveras, potui, egerunt, servaverat, audīvērīnt, mittentur, vici, putaveramus, vidērātis.</p>	6
		<p>Тема 2.7. Система часів перфекта пасивного стану</p> <p>1. Утворення часів доконаного виду дійсного способу пасивного стану.</p> <p>2. Минулий час доконаного виду дійсного способу пасивного стану.</p> <p>3. Давноминулий час дійсного способу пасивного стану.</p> <p>4. Майбутній час доконаного виду пасивного стану.</p>		<p>Провідміняти дієслово moneo, monui, monitum, monere – попереджати, нагадувати, вказувати в Perfectum indicativi passivi, Plusquamperfectum indicativi passivi, Futurum II indicativi passivi.</p>	6
		<p>Тема 2.8. Синтаксис. Структура простого речення</p> <p>1. Структура простого речення.</p> <p>2. Узгодження підмета та присудка.</p>		<p>Перекласти речення: Magister fabulam narrat. Ager ab agricolis colitur. Oppidum muris munitur. Statua a</p>	4

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи в розрізі тем	Кількість годин
		3. Активна і пасивна конструкція речення.		puellis ornatur. Concordia victoriam gignit. Magistra puellis laudat. Via stellis monstratur. Puer librum legit.	
			6		84

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5.1. Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1.1-1.1.8): виконання навчальних завдань (18 балів), обговорення матеріалу занять (14 балів), виконання завдань самостійної роботи (12 балів), поточна модульна робота (6 балів).	50
Модуль 2 (теми 2.1-2.8): виконання навчальних завдань (18 балів), обговорення матеріалу занять (14 балів), виконання завдань самостійної роботи (12 балів), поточна модульна робота (6 балів).	50
Підсумковий контроль – залік	
Разом	100

Таблиця 5.2. Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
Науково-дослідна	Участь у студентській олімпіаді, гуртку тощо	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 10 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6. Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Конспект лекцій з дисципліни «Латинська мова» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня зі спеціальності 035 «Філологія»; укл. Н. М. Валуєва. Кам'янське : ДДТУ, 2021.

2. Латинська мова : навч. посіб. з дисципліни для студентів спеціальності 035 Філологія, спеціалізації 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (бакалаврський рівень); укл. Г. М. Проніна, О. В. Абрамова. Дніпро : ППБТ УДУНТ, 2022.

3. Макар І. С., Любімова О. В. Латинська мова для студентів факультету іноземних мов = Latin language for students of Foreign languages department : навч.-метод. посіб. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019.

4. Петришин М. Й., Загайська Г. М. Repetitorium Latinum. Pars secunda : збірник тестів. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2021.

5. Сторчова Т. В., Гуменюк Ж. Г. Латинська мова : підруч. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2015.

6. Ухаль М.М. Латинська мова : підруч. Ужгород : Вид-во УжНУ «Говерла», 2017.

7. Шинкарук В. Д. Латинська мова : підручник для студентів гуманітарних спеціальностей. Київ : Міленіум. 2020.

8. Ярцева Л. І. Латинська мова : навч. посіб. для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Філологія» освітньо-професійних програм «Мова і література (англійська)», «Мова і література (німецька)», «Мова і література (французька)», «Мова і література (іспанська)», «Переклад (англійський)», «Переклад (французький)», «Переклад (німецький)». Запоріжжя : ЗНУ, 2020.

Додаткові

1. Бучко Г. Є., Галаса О. І. Латинська мова : посіб. для студентів гуманітарних спеціальностей. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2011.

2. Зібрання крилатих висловів : практикум для самостійної роботи з дисципліни «Латинська мова» для студентів спеціальностей: 211 Ветеринарна медицина; 035 Філологія; 081 Право; упоряд. О. П. Цвид-Гром. Біла Церква : БНАУ, 2019.

3. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Латинська мова», ступінь бакалавр / М-во освіти і науки України, Донец. нац. ун-т економіки і торгівлі ім. М. Туган-Барановського, каф. іноземної філології та перекладу; А. С. Бугрій. Кривий Ріг : [ДонНУЕТ], 2018.

4. Навольська Г. І. Латинська мова : навч. посіб. для студентів зі спеціальності 033 «Філософія». Тернопіль, 2020.

5. Скорина Л. П., Скорина О. А. Латинсько-український, українсько-латинський словник. Київ : Обереги, 2004.

6. Шведов С. А. Латинська мова : підруч. для студ. гуманіт. ф-тів ун-тів. 2-ге вид., випр. та допов. Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2013.

7. Via Latina (посібник з латинської мови для студентів гуманітарних факультетів та учнів гімназій); укл.: О. Ю. Дяків, М. Й. Петришин. Івано-Франківськ, 2003.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

Дистанційний курс «Латинська мова», який розміщено в програмній оболонці Moodle на платформі Центру дистанційного навчання ПУЕТ.